

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 17 december 2024

Zaaknummer : 1273897
Team : Infra en Projecten Heemstede
Portefeuillehouder : A.H.A. Grummel
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht:

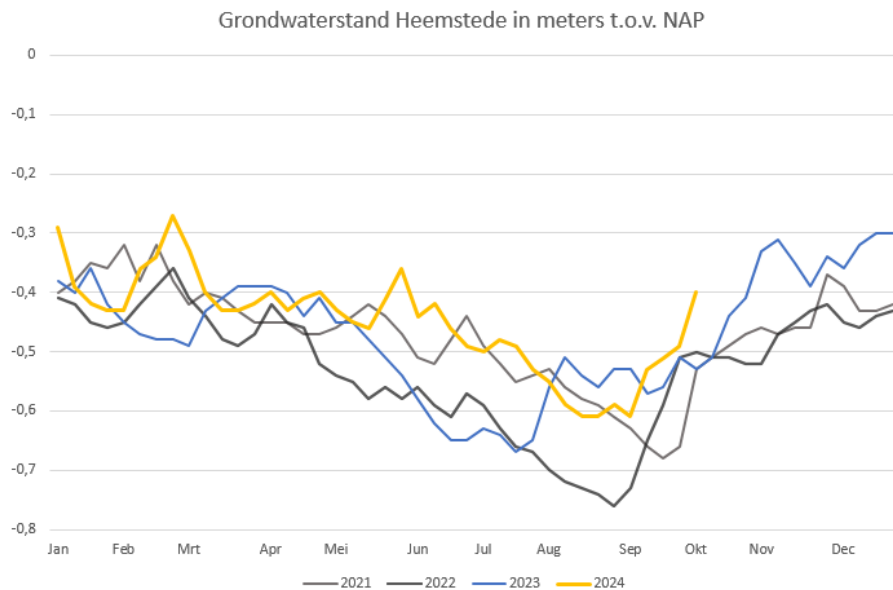
☒ Ter informatie/update	☐ Toezeggingen/actielijst commissie of raad
☐ Beantwoording schriftelijke vragen	☐ Overige

Met dit bericht informeren wij u over de hoge grondwaterstand in de gemeente. Het grondwaterpeil staat momenteel hoog. Inwoners melden zich soms met vragen en zorgen bij de gemeente. Met dit bericht informeren we u over een aantal acties die we ondernemen om inwoners te informeren. We houden u en de inwoners op de hoogte bij nieuwe ontwikkelingen.

Grondwaterstand in Heemstede en de regio

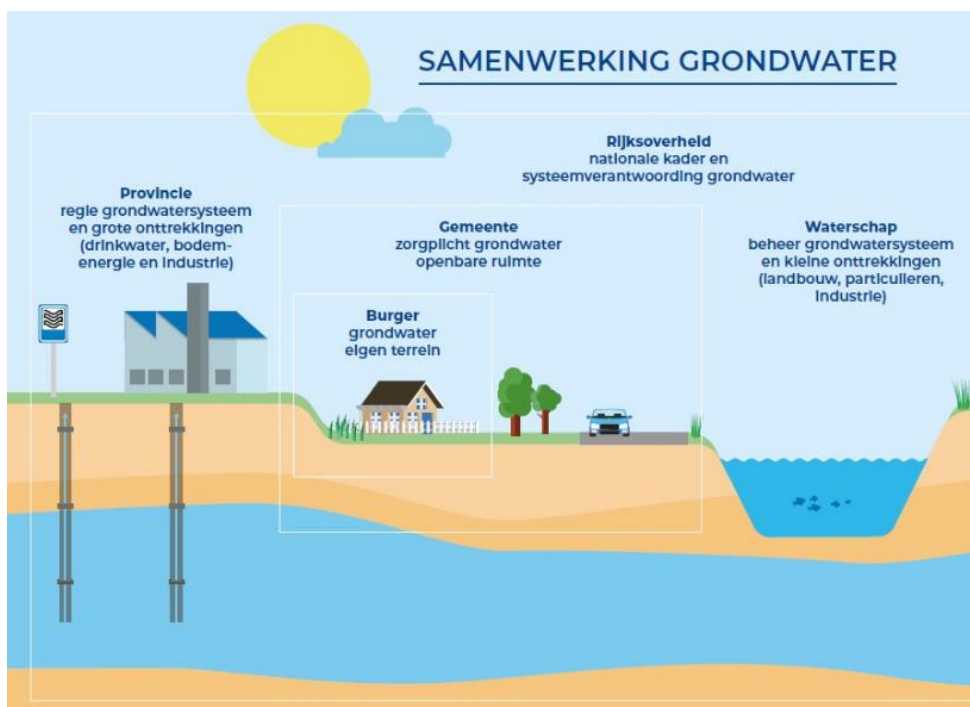
Het grondwaterpeil staat erg hoog. Dit wordt veroorzaakt door de extreme regenval van afgelopen winter en lente. Op dit moment is het grondwaterpeil net zo hoog als normaal gesproken aan het einde van de winter, maar de winter staat bijna voor de deur. In de figuur hieronder staat de grondwaterstand van de afgelopen jaren in de Geleerdenwijk (ten opzichte van NAP). Het is duidelijk te zien dat de grondwaterstand nu 10 cm hoger staat dan afgelopen jaren in oktober. Dit beeld is op meer plekken in Heemstede te zien. De hoge grondwaterstand zal deze winter zeker aanhouden en mogelijk langer.

Deze hoge grondwaterstand komt niet alleen voor in Heemstede, maar in de hele regio. De duinen zijn door de enorme regenval zo verzadigd dat het water niet zomaar wegtrekt. Voornamelijk aan de rand van de duinen is de grondwaterstand extreem hoog; op sommige plekken is het peil tot wel 50 cm hoger dan afgelopen jaren. Omdat Heemstede verder van de duinen en vlakbij de Haarlemmermeerpolder ligt, is de grondwaterstand hier minder gestegen. Een deel van ons grondwater stroomt namelijk ondergronds weg naar de Haarlemmermeerpolder.

Samenwerking grondwater

Er zijn verschillende partijen die samenwerken op het gebied van grondwater. Deze samenwerking is weergegeven in onderstaande figuur. Onder de figuur worden de rollen en het handelsperspectief van de partijen omschreven.

Regio

Omdat de hoge grondwaterstand een regionaal probleem is, heeft de provincie Noord-Holland aangeboden een coördinerende rol te pakken. Zij brengen in kaart welke maatregelen er worden genomen. Daarnaast voeren zij een statistische analyse uit op de grondwaterstanden van de afgelopen decennia. Er moet een beeld worden verkregen van de ontwikkeling van de grondwaterstand in relatie tot de nieuwe klimaatscenario's en de kans op herhaling van de extreme situatie van afgelopen jaar. De resultaten van de analyse kunnen worden gebruikt bij het bepalen van maatregelen.

De gemeente neemt deel aan verschillende regio overleggen over water waarbij drinkwaterbedrijven, buurtgemeenten en het waterschap van Rijnland zijn aangesloten. We trekken met deze partijen op om eenduidig te communiceren naar inwoners.

Het hoogheemraadschap van Rijnland - oppervlaktewater

Het waterschap beheert het oppervlaktewaterpeil. Wanneer er veel regen is voorspeld, zorgen zij ervoor dat het oppervlaktewaterpeil daalt. Zo creëren zij voldoende ruimte om het regenwater op te vangen. Het overtollig grondwater kan dan makkelijker richting het oppervlaktewater stromen.

Gemeente - openbare ruimte

De gemeente is verantwoordelijk voor het op peil houden van het grondwater in de openbare ruimte. Het streefpeil voor grondwater is 70 cm onder het maaiveld, of het straatniveau. Het maaiveld van de peilbuis in de Geleerdenwijk is 60 cm boven NAP. Ook al is de grondwaterstand hoger dan normaal, levert dit op deze plek niet direct overlast op.

Er zijn echter veel andere plekken in Heemstede die lager liggen en waar de grondwaterstand boven het streefpeil uitkomt. Op de plekken waar structureel een hogere grondwaterstand is, voeren wij onderzoek uit naar de effectiviteit van mogelijke maatregelen, zoals het aanleggen van drainage. In beleid is vastgelegd dat de term structureel hier betekent dat het grondwater 10% van de tijd hoger is dan het streefpeil. Dit wordt over meerdere jaren berekend.

Daarnaast maken wij straten waar het riool wordt vervangen waterbestendig door een gescheiden hemelwaterafvoer aan te leggen. Indien nodig wordt er op dat moment ook drainage aangelegd.

Inwoners - privaat terrein

Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor grondwater op hun terrein en het waterdicht houden van hun woning. Een hoge grondwaterstand veroorzaakt niet perse overlast. Oude woningen zijn niet altijd goed geïsoleerd, waardoor er vocht in de muren kan trekken en er schimmel kan ontstaan. Of als de kelder niet goed waterdicht is, kan hier water in lopen. Het is van belang dat men op de hoogte is van de hoge grondwaterstanden en hoe overlast kan worden voorkomen.

Om de inwoners actief te informeren over de hoge grondwaterstand wordt hierover een persbericht geplaatst in een lokale krant. Daarnaast is er veel informatie te vinden op het waterloket, onder andere over grondwater:

- [Grondwaterportaal](#): op 56 plekken in Heemstede wordt het grondwaterpeil gemeten. Deze data zijn openbaar gemaakt.
- [Klimaatkaart](#): per perceel is hier informatie te vinden over de grondwaterstand en grondsoort. Op basis daarvan worden er tips gegeven hoe je je perceel klimaatbestendig in kan richten.
- [Algemene informatie over grondwater](#). Op de gemeentelijke website staat informatie over het grondwater in Heemstede (waterloket Heemstede).

Daarnaast wordt een aantal energicoaches van Heemsteeds Duurzamer opgeleid tot klimaatcoach, zodat zij inwoners ook op het gebied van water van informatie kunnen voorzien. Zij werken samen met de gemeente maar geven objectief advies aan de inwoners. Ze maken hierbij ook gebruik van bovenstaande gegevens (waterloket, klimaatkaart, grondwaterportaal).